JE MAINTIENDRAI

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXII. ZATURDAG den 11den OCTOBER 1834. N:o 41.

A:o 1834. N:o 10.

PUBLICATIE

Houdende kwalificatie op de Leden van den Kolonialen Raad tot het teekenen van Bankbiljetten.

IN NAAM DES KONINGS.

De Gezaghebber van de Kolonie Curaçao en onderhoorige eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten;

Dat, met intrekking en [illegible] stelling der Publicatie [illegible] April 1833, houdende kwalificatie op de [illegible] genoemde Leden van den voormaligen Raad van Politie [illegible] tot het teekenen van Bankbiljetten, de Heeren [illegible] Leden van den tegenwoordig bestaanden Kolonialen Raad [illegible] en benevens den Heer Administrateur van Financien hierby gemagtigd [illegible] tot het teekenen der Bankbiljetten [illegible]

Gegeven en [illegible] op Curaçao den [illegible] September 1834, het 21ste Jaar van Zyne Majesteits Regering.

(w. g.) [illegible] RAMMELMAN ELSEVIER.

[illegible]

(w. g.) I. J. Rammelman Elsevier Jr.

Koloniale Secretaris.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den 24 daaraanvolgende.

(w. g.) I. J. Rammelman Elsevier Jr.

Koloniale Secretaris.

WAARSCHOUWING.

Aangezien er sedert primo September 1830 tot en met ultimo December 1833 een aantal sterfgevallen hebben plaats gehad, zonder dat van de nalatenschappen dier overledenen memoriën van aangifte of andere [illegible] bescheiden [illegible], dat de geëiste [illegible] zyn geleverd, zoo heeft de ondergeteekende het nodig geacht, alvorens tot andere maatregelen over te gaan, de genen, welke met de alhier bedoelde overledenen in betrekking gestaan hebben, op te roepen en uit te noodigen, om aan den ondergeteekende alle die renseignementen omtrent den staat der nalatenschappen hunner respective alhier gemeende overledene betrekkingen te geven, waartoe zy zich in staat zullen bevinden; terwyl degenen, die, volgens de bestaande publicatie opzigtelyk het heffen der belasting op de erfvolgingen, gehouden zyn tot het indienen van de meergenoemde memoriën van aangifte wegens de nalatenschappen hunner overledene betrekkingen, hierby ernstiglyk aangemaand en gewaarschouwd worden, om, uiterlyk voor het einde [illegible] van hunne verpligting des aangaande [illegible] by verder verzuim waarvan, alles zal [illegible] in het werk gesteld om de [illegible] nalatigen uit te vinden en [illegible] tot de voldoening der [illegible] zaken.

Tot informatie en narigt der belanghebbenden zal er eene naamlyst der overledenen, welke alhier bedoeld zyn, ter gewone plaatse worden aangeplakt.

De Koloniale Ontvanger belast met de perceptie der belasting op erfvolgingen,
C. L. VAN UYTRECHT.

Den 1sten October 1834.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 3 October 1834.

Alejo Domingo Mittel Marchena, Burger en Ingezetene van het onderhoorige eiland Bonaire, zich by rekeste [illegible] Gouvernement [illegible] heeft, [illegible] brieven van manumissie [illegible] Gouvernement [illegible] in eigendom overgedragen lands slavin ANNA POULINA en hare dochter ANNA GEERTRUIDA, zoo is het, dat de Gezaghebber, na vooraf bekomene autorisatie van het Gouvernement Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk die eenig regt of pretentie op de genoemde slaven mogt sustineren op te roepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KENNISGEVING.

De ondergeteekende Vendumeester dezes eilande, als daartoe by dispositie van den HoogEd. Ge[illegible] [illegible] dezer, N:o 502.5 gemagtigd, maakt by deze voor [illegible] titel 9, van zyne Instructie aan hem toegekend zynde het regt van Parate Executie, dat regt by voornelde Gouvernements dispositie is gehandhaafd, en dien ten gevolge by de invordering der Schulden van het Vendu Kantoor in het vervolg dien overeenkomstig zal worden gehandeld.

De Vendumeester voornoemd,
THEOD. JUTTING.

Den 24 September 1834.

OPROEPING.

Alle de genen die vermeenen eenige pretentiën te hebben ten laste van den ab-intestato Boedel van wylen P. R. BERGEN, op het eiland Bonaire overleden, worden by deze opgeroepen, om hunne vorderingen binnen den tyd van *Zes Weken*, ter Weeskamer alhier, in te leveren.

Namens het Collegie der Wees- Onbeheerde en Desolate Boedel Kamer,
G. VOS Jz. Weesmeester.

Den 1sten October 1834.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende [illegible] deze Kolonie [illegible] op allen die [illegible] ke vermeenen mogten eenige regtmatige vorderingen tegen hem te hebben, om uiterlyk tot den 15den dezer [illegible] hunne pretentiën, ten fine van betaling, zich te vervoegen by zyne Gemagtigden alhier, de Heeren H. KIKKERT en J. A. QUAST, wordende wyders die genen welke aan hem ondergeteekende schuldig zyn, uitgenoodigd, om almede het door hen verschuldigde aan zyne Gemagtigden voornoemd, voor dien tyd te voldoen, tot voorkoming van gregtelyke aanmaning deswege.

P. C. SIMON,
Majoor der Artillerie.

Den 3den October 1834.

Curaçao den 3den October 1834.

De ondergeteekende op zyn vertrek staande naar de Kolonie Suriname, maakt hierby bekend dat hy zyne Slaven, met namen MALENA (a) NENE, NIKOLAAS, LOUIS, THERESA, SOPHIE, ANTON en MARTIS met zich naar bovengemelde plaats zal medenemen.

P. C. SIMON,
Majoor der Artillerie.

Herschel.

Uit Hamburg verneemt men, dat J. Herschel, van de Kaap de Goede Hoop, aan zyne tante, mejufvrouw Carolina Herschel, in Hanover, geschreven heeft, dat hy [illegible] gemelde tegenwoordige verblyfplaats zyne astronomische instrumenten in gereedheid had gebragt, voornamelyk zynen teleskoop van twintig voeten in de lengte, en met zyne observatien reeds eenen aanvang heeft gemaakt. Zyn laatste brief was van den 28 Maart j.l., waarin hy melding maakt van zyne voorspoedige reis en van den goeden overtogt zyner kostbare instrumenten; hy woont op het land, vyf mylen van de Kaapstad, nabij den Tafelberg, in een terrein [illegible] hooge boomen, zeldzame en schoone struikgewassen en bloemryke planten omringen zyne woning; zyne oogen weiden op eenen zuiveren en wolkeloozen hemel, bezaaid met die ontelbare sterren, welke de onderwerpen zyner vorschende nasporingen uitmaken. Hy is vol verwachting van belangryke ontdekkingen te zullen doen.— Terwyl de sterrekundigen in Europa de nachten zelden geschikt vinden om hunne [illegible] nachten, drie, welke volmaakt helder en zuiver zyn. De beoefenaars der sterrekunde zullen ongetwyfeld belang stellen in deze omstandigheid. Mogten de pogingen en onderzoekingen van dezen zoo beroemden astronoom met eenen vruchtvollen uitslag bekroond worden, op dat de kennis, die wy van dat onmeetelyk uitspansel bezitten en welke nog als zeer gebrekkig moet worden beschouwd, worde uitgebreid en op vastere grondslagen gebragt.

Landverhuizing.

Het getal personen die van het noorden van Ierland [illegible] Amerika in het laatste [illegible] verhuisd zyn, bedraagt 6054, waarvan 1693 naar Quebec, 1680 naar St. Johns, 2075 naar Philadelphia en [illegible] naar Nieuw-York zich begeven. Er liggen nog eenige schepen voor de landverhuizers in de rivier der gemelde stad gereed; en waarschynlyk zullen [illegible] nog omstreeks 1000 personen volgen. De meeste der personen [illegible] geen armoedige omstandigheden, [illegible] uit [illegible] en boeren. By de [illegible] vermeerdering der bevolking van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, wordt het [illegible] het grootste staatkundig belang in [illegible] bevolking uit [illegible] verschillende volkeren bestaande door eenen band te vereenigen, waardoor de zelve allengs als eene natie [illegible] den [illegible] wordt, [illegible] kan [illegible] nationaliteit in het midden der [illegible] gewoonten, zeden, neigingen en instellingen kunnen daartoe veel, ja alles toebrengen, en de ondervinding zal leeren, dat geene onvoorziene [illegible] tegen [illegible] opzigte van Amerika zyn gekoesterd geworden.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 10 October 1834.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 18 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17½ Onden wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

By afwezigheid van den Kolonialen Secretaris,
De 1e. Commis,
H. [illegible]

D[illegible] ondergeteekende [illegible] Bataillon Jagers No. 27 in Garnizoen alhier, maakt hiermede bekend [illegible] dispensie van Zyn HoogEd. Gestr. den Gezaghebber der Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden, dd. 8sten October 1834, [illegible] van heden af aan te zullen aannemen en voeren zynen onderstaanden doopnaam

THEODORUS BONN.

Curaçao den 10 October 1834.

Oproeping van Debiteuren.

De ondergeteekende [illegible] te [illegible] die aan hem verschuldigd zyn, om [illegible] hunne rekeningen te komen betalen, ter vermyding van geregtelyke aanmaningen.

Hy maakt tevens aan het publiek bekend, dat hy tot nadere kennisgeving in deze Courant, zal blyven praktiseren.

S. A. DE LIMA, M. D.

Den 10 October 1834.

LA SEGUNDA LOTERIA DE CURAZAO.

E[illegible] Jueves, [illegible]

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Octubre 10, 1834.

DE TWEEDE CURAÇAOSCHE LOTERY.

DONDERDAG [illegible] se getrokken worden.

JB. DE JEOS. NAAR.
ELIAS CURIEL.

Den 10den October 1834.

[illegible] van die ter Kolonie [illegible]
Jacob Levy Maduro
Samuel [illegible]
[illegible]
David Lopez Fonseca
[illegible] Senior

Curaçao den 10 October 1834.
De 1e. Commis ter Koloniale Secretary belast met de Post directie.
H. [illegible]

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
OCTOBER 1834.

N. M. Donderdag den 2 ten 6 U. 30 M. 's avonds.
E. K. Donderdag den 9 ten 11 U. 20 M. 's morgens.
V. M. Vrydag den 17 ten 11 U. 55 M. 's morgens.
L. K. Zaturdag den 25 ten [illegible] U. 36 M. 's morgens.

CURAÇAO.

Gisteren [illegible] Willem Frederik Hendrik, [illegible] Luitenant ter Zee C. [illegible] Paramaribo alhier, aan.

Met het Transportschip [illegible] men [illegible]

Den Heeren A. van [illegible] 2de Luitenant by de Artillerie en [illegible] 2de Luitenant [illegible] 27 [illegible] troepen voor het Garnizoen.

Wy hebben by deze gelegenheid [illegible] teekening van den [illegible] Europa [illegible] tydingen [illegible] Augustus [illegible] Wegens [illegible] zyn gebrek [illegible] die Couranten [illegible] Het [illegible] zyn [illegible] spaansche aangelegenheden [illegible] wy [illegible] tot den 12 Augustus [illegible] hebben.

Frankfort, Aug. 2.—Het dagblad van Augsburg behelst een berigt, gedagteekend den [illegible] Juli [illegible] het volgende voorkomt: "[illegible] te Biberich [illegible] gebragt is, [illegible] van het Haagsche kabinet [illegible] dezelfs [illegible] ve zonder [illegible] Het Huis van Nassau [illegible] eene [illegible] in geld. In zoo ver dus zouden van dezen [illegible] landstreek. Aan de bondsvergadering is hiervan kennis gegeven, en deze vergadering schynt de [illegible] goedgekeurd te hebben. [illegible] maar eenige formaliteiten te [illegible] te nemen."

De invoer van Zout en van Tras of Cement van de Eilanden Curaçao, St. Eustatius, St. Martin en onderhoorigheden, in Suriname wordt geheel vrygesteld van alle inkomende regten, mits die vaartuigen op een der genoemde Eilanden zyn [illegible]. Alle vaartuigen op [illegible] St. Eustatius, St. Martin en onderhoorigheden, te huis behoorende, worden te Suriname gelyk gesteld, voor zoo verre de last-, baak-, los-en zygergelden of verdere scheepslasten betreft, met de Surinaamsche kust of plantadje-vaartuigen.

Verders lezen wy dat Zyne Excellentie de Gouverneur Generaal by resolutie van den 22 Septemb. [illegible] benoemd heeft tot Adjunct Gouvernements Secretaris, den Heer George [illegible].

By Gouvernements Order van den 25 September [illegible] door Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal aan [illegible] verleend uit zyne betrekking van Kapitein Kommandant der Schuttery te Curaçao. En tot Kapitein Kommandant der Schuttery te Curaçao [illegible] benoemd [illegible] Eiland, in welke laatstgemelde betrekking dezelve zal blyven continueren.

Op den 15 September [illegible] Schoener Gouverneur Generaal Baron van [illegible] Kapitein L. H. De [illegible], te Suriname aangekomen.

Wy hebben deze week berigten uit Europa [illegible] tot den 12 Augustus [illegible]. Alles is stil in Europa. De [illegible] van de groote week in Parys zyn voorby gegaan zonder eenige byzonderheden, behalve dat in de steden, waar de meeste [illegible] der republikeinsche en Carlistische partij zich bevinden, die dagen zonder vreugde [illegible]. Nantes, Straatsburg, Lille en Marseille hebben van die gelegenheid gebruik gemaakt om [illegible] tegen de tegenwoordige [illegible]. Te Lyon zyn die dagen volstrekt niet gevierd geworden. In Belgie zullen [illegible] de dagen van den 25 en 26 Augustus [illegible]. Van deze feestviering zullen wy nader onder de uittreksels [illegible] korte beschryving geven.

In Belgie ook is het ministerie, gelyk als in Engeland en Frankryk dikwyls plaats heeft, door het [illegible] der ministers, veranderd. Lebeau, Rogier en Duvivier zyn vervangen geworden door Ernst, voor het departement van justitie, door De Theux, voor de binnenlandsche zaken, door Baron d'Huart, voor de financien. Men geloofde dat er een ander departement van koophandel zal daargesteld worden, om aan Rogier eene plaats in het nieuwe ministerie te bezorgen. Felix de Merode gaat af van het departement voor de buitenlandsche zaken, hetwelk hy *ad interim* heeft waargenomen, maar blyft in zyn post van staats minister; en de Meulenaere vervangt hem in het eerstgemelde departement. Generaal Evain is nog van zynen post als minister van oorlog niet af[illegible]

De reden dezer verandering van het ministerie is [illegible] dat hetzelve allen invloed verloren heeft op de kamer der [illegible] en by gebrek van een juist en heilzaam overwigt van den kant van de uitvoerende magt, eene volstrekte overheersching [illegible] heeft [illegible] koning [illegible]

In Spanje alleen is de rust [illegible] gestoord geweest, zoo door staatkundige als [illegible]. Doch op de laatste dagteekening was dezelve wederom hersteld.

Het schynt dat men genoeg heeft, door middel eener samenzwering, de Konstitutie van 1812 [illegible] onderscheidene [illegible] mogen, onder anderen de Generaal [illegible] en van Halen. [illegible] berigten uit Madrid van den 30 Juli, [illegible] de Generaal [illegible] in vryheid gesteld worden, [illegible] er geen gegronde grond van aanklagte tegen hen bestaat.

Om de konstitutie van 1812 [illegible] zoude men el *Estatuto Real* [illegible] de koningin regentesse [illegible] de tegenwoordige regering, omverwerpen.—De konstitutie van 1812 zou [illegible] karakter dan vervangen, zoo dat de Cortes niet alleen de wetgevende, maar ook inderdaad de uitvoerende magt zal uitoefenen. De veto van den souverein [illegible] gen der Cortes doorgegaan [illegible] maal voorgesteld zynde, zullen [illegible] die bekrachtiging [illegible] aan dezelven ontzegd worden, als [illegible]

De party om deze konstitutie te herstellen, welke de demokratische wordt genoemd, is de kleinste ten aanzien der party van Don Carlos en die van de wettige koningin. Deze laatste is de grootste en heeft de magt om beide, eerste en andere [illegible] gelaten [illegible] spel hebben [illegible] met zyne krygsmagt op [illegible] de troepen van [illegible] de grenzen van Frankryk te dryven; de fransche troepen [illegible] de Carlisten [illegible]. Het is waarschynlyk [illegible] in den laatsten oorlog tegen de Russen [illegible]. Zy zullen [illegible] in het [illegible] van Frankryk [illegible] met de Polen [illegible] van Oostenryk [illegible] heeft plaats gehad.

Telegrafische [illegible] te Parys ontvangen, vermelden dat [illegible] de insurgenten [illegible] van Spanje [illegible] heeft verslagen; en dat hy zodanige [illegible] maakt, die dienen moeten om Don Carlos met zyne geno-

le magt intesluiten, waardoor aan den ongelukkigen burger oorlog een einde zou gemaakt worden.

Er bestaat echter een twyfel over de wezenlykheid van Don Carlos tegenwoordigheid in Spanje. Men denkt dat Don Carlos als nog in Holland verscholen is.

De priesterlyke magt wordt ook dagelyksch meer en meer in Spanje gefnuikt; derhalve kan men hoop voeden dat de rust in Spanje welhaast, op eenen duurzamen voet, zal hersteld worden.

De Madridsche Courant van den 17 Julij, bevat een besluit van de koningin regentesse, waarby het geregtshof van de inquisitie afgeschaft wordt en deszelfs eigendommen en inkomsten voor de behoeften van den staat zullen gebezigd worden.

Een dergelyk besluit namen de Cortes in 1820, toen in 1823 dat geestelyk geregtshof, door behulp van 100,000 fransche bajonetten, weer hersteld werd.

Zie daar dan, en God geve voor eeuwig! een geregtshof vernietigd, dat volgens berekening van Lorente ruim 30,000 menschen wegens kettery levendig verbrand heeft, behalve de honderd duizenden die door hetzelve van goed en vryheid beroofd zyn geworden; en wanneer men in overweging neemt alle gruwelen die dit geregtshof heeft bedreven, wie gevoelt dan niet de waarheid der woorden van onzen vaderlandschen zanger Helmers, die de inquisiteurs duivelen noemt, die zich in het kleed van priesters hebben verstoken.

Kort na het afvaardigen van dit besluit openbaarde zich de Cholera Morbus te Madrid in volle woede. In de eerste 24 uren stierven er 243 personen aan deze ziekte, en den volgenden dag een nog grooter getal. Hieruit wisten de Monniken hun voordeel te trekken; dit kon niet anders zyn dan eene straf van God voor het afschaffen van dit eerwaardig en heilig geregtshof. Doch het gemeen te Madrid [illegible] fonteinen hadden vergiftigd, ten einde de slagtoffers van het vergif te kunnen doen doorgaan als slagtoffers van de wraak des hemels. De woede van het gemeen barstte eerst los op het kollegie der Jezuiten, waar zy eenige moorden begingen; daarna vielen zy drie andere kloosters aan, waarin insgelyks eenige slagtoffers vielen. Hier werd het gemeen echter gestuit door de municipale autoriteiten. Den volgenden dag vielen zy op nieuw een klooster aan, doch een dertigtal werd gevangen genomen en de rust hersteld.

De verschyning der Cholera maakt een tydpunt uit in de geschiedenis der gezondheid van het menschelyke geslacht. De ondervinding heeft ons tot het geloof voorbygaande ziekte is geweest, maar wel eene die [illegible] is, die gaat en komt en die [illegible] voortduren, zoo als de kinderpokken, tot dat er een ander Jenner ontstaat, die het middel vindt om ze te stuiten.

In Dublin heerscht deze kwaal weer met dezelfde woede als in 1832. Volgens de laatste Amerikaansche Couranten, verspreidt zy zich op nieuw al verder en verder in het vaste land van Noord Amerika; en volgens berigten is zy weder in de Havana [illegible].

Op den 24 Julij opende de koningin regentesse de zittingen der Cortes in persoon met eene aanspraak. Deze aanspraak bevat hoofdzakelyk de verzekering van haar voornemen om de grondwetten van het koningryk getrouwelyk natekomen, met beloften van haar best te zullen doen om de welvaart van land en volk te behartigen en te bevorderen. Het griefde haar zeer dat de zittingen der Cortes moeten geopend worden, onder zoodanige ongunstige omstandigheden, als welke zyn de verwoestingen, welke de Cholera over het gansche land aangerigt, en de doodschrik, welke dezelve verspreidt heeft, en het slecht gebruik, hetwelk kwaadwilligen er van gemaakt hebben. De koningin legt, open aan de overwegingen van de Cortes, het gehouden gedrag van Don Carlos, om dat de toekomstige rust van het land geheel en al afhangt van de geheele onderwerping van dien vorst; zy betuigt haar genoegen over de herhaalde blyken van Frankryks en Engelands vriendschap en de genegenheid, welke er heerscht tusschen haar gouvernement en dat van H. M. Donna Maria II. Behalve deze mogendheden hebben anderen hare staatkundige betrekkingen met Spanje hernieuwd, en anderen zyn in gebreke gebleven zulks te doen, doch daar de wetten aan het zyn hare dochter op den troon verheven hebben en de wil van de natie [illegible] rede en tyd de verschillende belde doen geworden aan den [illegible] grondslag der legitimiteit. Van haren kant heeft zy eenige nieuwe staten erkend, ter bevordering van handel en zeevaart.

De aanspraak bezat ook een verslag des huishoudelyken toestand van het ryk, welke, gelyk ligt te begrypen, in niet zeer gunstig is.

In Portugal was alles rustig. Het schynt dat Don Pedro van zyne ziekte hersteld is.

In de zitting van het parlement van den 5den Augustus jl. maakte de Markies van Londonderry eenige aanmerkingen opzigtelyk de gehouden staatkunde in de buitenlandsche zaken van het [illegible] rie. Na kortelyk aangehaald te hebben hetgeen de ministers met veel lof gezegd hebben over hunne buitenlandsche staat- [illegible] ten is in die landen waar zy menen hun werk voltooid te hebben. Hy vraagt hun af, of het in Belgie is, dat zy den vrede van de wereld verzekerd hebben? Hy beweert hun verder af, of, indien het gouvernement met vastheid zich aan de [illegible] gehouden, de zaken in Belgie niet in zes weken tyd zouden vereffend zyn geworden? Hy verwyst de ministers naar de Middellandsche Zee, waar de Franschen in bezit zyn van Algiers en Ancona. Hy zegt hun dat zy op eene zeer laakbare wyze met weinige omzigtigheid en beleefdheid jegens Rusland gehandeld hebben; dat zy ten opzigte van Spanje en Portugal de nonintervention verbroken hebben; dat Oostenryk, Rusland en Pruissen bemerkt hebben dat Engeland bezield was met de stof van eene revolutionaire vryheid, men niet verwachten kan dat zy in naauwe betrekkingen met Engeland zouden willen staan; en dat sedert hy wenschte in eene naauwe verbindtenis met Frankryk te staan, dit ryk niet boven anderen moet worden getrokken.

De Burggraaf Melbourne verdedigde de vorige ministers, in al de opgemelde punten, behalve het eerste punt, namelyk de zaken van Belgie. Dit verlevendigt wederom by ons de hoop dat het nieuwe ministerie eene geheel andere staatkunde dan de oude, in deze zaak zal volgen, en dezelve spoedig ten einde brengen.

In het laatste nummer van deze Courant hebben wy door onopmerkzaamheid gemeldt dat Z. M. de Koning den Minister der Kolonien geautoriseerd heeft om het tonnengeld, de inkomende regten enz. op schepen, komende uit Suriname optehoffen enz. By nader overzigt, bemerken wy, dat die opheffing zal geschieden voor vaartuigen van de West-Indien in Suriname aankomende.

Muzikale feestviering in Brussel.

De Belgen maken toebereidselen om de verjaring van hunne "roemryke drie dagen" met concerten van een buitengewonen aard te vieren. Het door den direkteur van de conservatorio aan den minister voor de binnenlandsche zaken, voorgestelde plan van deze feestviering, heeft ten oogmerk om eene groote menigte muzikanten en eene groote verscheidenheid muziek instrumenten te gebruiken, als zulks met mogelykheid kan geschieden.— Ingevolge dit plan, stelt men voor dat de muziek, welke op den 24, 25 en 26 Augustus zal plaats hebben, zal aanvangen met de *Requiem* van den Heer Fetis, welke expresselyk voor die gelegenheid is gecomponeerd, en uitgevoerd te worden door een koor van omtrent 150 stemmen, [illegible] blaas instrumenten; en op dat de uitwerking niet verflaauwd werde, gelyk zulks in het verleden jaar, door de ongunstige inrigting voor het gehoor van de kerk St. Gudule is veroorzaakt, zullen zekere veranderingen gemaakt worden in de plaatsing van het orkest.

Aangezien de minister voor de binnenlandsche zaken aangedrongen heeft op de noodzakelykheid om het gemeen zoo veel mogelyk deelgenoot van dat vreugde bedryf te maken, heeft de Heer Fetis voorgesteld om een grand concert te geven in den plantentuin in den welke eene [illegible] van den weg leidende naar Schaerbeek hy kans ziet aan een getal van meer dan honderd duizend toehoorders plaats te verschaffen. In aanmerking nemende dat muziek met blaas instrumenten een voornaam geheel-[illegible] vermaak in Belgie is, [illegible] dat er veel [illegible] philharmonieke genootschappen in de provintien bestaan, verwacht hy door de vereeniging van die genootschappen, eenige groote als nog onbekende uitwerkingen te erlangen, welke [illegible] te geven aan de muziek van blaas instrumenten, door eene zoo groote menigte uitgevoerd, stelt hy voor om het geheel in twee groote orkesten te verdeelen, elk bestaande uit verscheidene honderde muzikanten. In eenige stukken zullen beide benden gezamentlyk spelen, in andere afzonderlyk, ten einde de uitwerking der weerklank te erlangen, enz.— Hierop volgt het programma.

1ste afdeeling.—Ouverture der *Zauberflote* van Mozart, door de twee orkesten, bestaande te zamen uit negen honderd muzikanten.—*Pot pourri* op de airs in *Zampa*, voor de twee orkesten, gecomponeerd door den Heer Bender.—*Fanfare*, gecomponeerd door den Heer Fetis, voor honderd [illegible] trombones. Ouverture aan Hans Heiling voor blaas instrumenten, door den Heer Snel.

2de afdeeling.—Fantasia voor twee orkesten, door den Heer Fetis.—*Pot pourri* op airs in *Robert le diable*, door den Heer Snel.—Echo voor drie honderd koperen instrumenten door Fetis.—De Slag Symphonie van [illegible] voor de beide orkesten.

De muziek van den derden dag zal van eenen anderen aard zyn en in een ander daartoe ingerigt vertrek uitgevoerd worden. Dit concert, welke de medewerking van het honderd kunstenaars en liefhebbers zal erlangen, zal bestaan uit de leerlingen en [illegible] van Brussel, Gent enz., en [illegible] 40 primo viool, 40 secondo viool, 35 bassen, 55 [illegible] en 300 [illegible] [illegible].

In de eerste afdeeling zal gespeeld worden Cherubini's Ouverture aan *Anacreon*, een uitgelezen stuk uit Handel's *Messiah*, met de accompagnementen van Mozart.

In de tweede afdeeling zal gespeeld worden *Le Drapeau*, eene nieuwe cantata voor eene stem alleen en Beethoven's symphonie in C mol.

Verschillende gevoelens der ouden omtrent de inrigting van het wereldstelsel en degedaante der aarde.

De beschouwing der ouden van het Wereldstelsel, dat de Aarde namelyk zich in het middelpunt bevindt, en de hemel met de zon, maan en sterren, zich onophoudelyk rondom haar beweegt, moest natuurlykerwyze slechts zoo lang als de eenige ware gelden, als men naar den schyn oordeelde, en de kennis van de gestalte en grootheid des aardbols nog zeer valsch en gebrekkig was. Zoodra men daarentegen aanving, juistere begrippen wegens den aardbol, en gissingen nopens den waarschynlyken afstand der hemelligchamen van de aarde te maken, of wel nieuwe ontdekkingen deed van de wetten der beweging, moest men ook aan de juistheid der vroegere beschouwing beginnen te twyfelen.

De wyzen der oudheid zochten alle mogelyke gestalten aan de aarde toe te schryven. De Chaldeërs verbeelden zich haar als eene vlakke, [illegible] de boot; ja zelfs onder de Grieksche [illegible] geeren vond men nog aanhangers en openlyke leeraars dezer meening. Het klein gedeelte van hare oppervlakte, dat toenmaals bekend en bewoond was, begunstigde gewis menigerlei zonderlinge voorstellingen van dezen aard. Ten tyde van Homerus en nog vele eeuwen daarna, beschouwde men de aarde als eene ronde onbewegelyke schyf, omtrent in den vorm van een tafelbord of schotel, welke van rondom door den oceaan omgeven werd. Deze oceaan was echter niet onze tegenwoordige wereldzee, maar men verstond daaronder eenen grooten stroom, zonder begin of einde, die rustig en gelykvormig voortvloeide en altyd weder tot zich zelven [illegible] leenden deszelven eene bron aan het westelyk einde der aarde, en deden een deel van deszelfs water, almede aan hetzelfde einde, onder den naam van hel en helrivier (*Tartarus, Styx*) [illegible] yen. De [illegible] nen in deze aardschyf, tot woonplaats der zielen [illegible] bestemd. De middelruimte der oppervlakte was zeer diep, en werd door de Middelzee op den Pontus ingenomen. Rondom deze lagen de verschillende, [illegible] landen des aardbodems, en rivieren en stroomen stortten zich in dezelve. Ter verhoeding, dat het water van den oceaan niet in de schyf zoude intrekken, was zy met eenen hoogen rand bergketens omgeven. Boven de aardschyf was het hemelgewelf by wyze van tent uitgespannen, en rustte op haren rand. De ruimte tusschen het hemelgewelf en de aarde was met aether en lucht vervuld. Zon, maan en sterren waren Godheden of vergode helden, [illegible] uit den Oceaan, aan de oostzyde der aardschyf, omhoog gestegen, zich boogswyze op het hemelgewelf voortbewogen, alsdan wederom aan de westzyde in den oceaan nederdaalden, en nu aan de noordzyde weder naar het oosten keerden, om denzelfden loop weder te hervatten. Het middelgedeelte der aardschyf werd door het Grieksch gebergte, den Olimpus, ingenomen, op welks top de hooge Goden hunne woonstede hielden, en van waar zy somwylen tot de menschen nederdaalden. Nog latere voorstellingen verplaatsten den Olimpus boven het hemelgewelf, in welks midden zich eene wyde opening bevond, door welke de Goden op de aardschyf konden nederzien. Nog later zelfs, nadat de kennis der aarde door reizen en scheepvaart aanmerkelyk was uitgebreid, behield men nog deze bepekte wyze van voorstelling. Destyds beschouwde men de eilanden der Atlantische Zee als liggende buiten den aardkreits, en de grootere afgelegene eilanden van Brittannië en Taprobane (het tegenwoordige Ceilon) werden door sommigen als byzondere wereld-eilanden aan gene zyde van den oceaan beschouwd, zoodat de zon zich aan deze zyde van dezelve bewoog. De Aethiopiërs, die naby den op- en ondergang der zon woonden, werden als half verbrand voorgesteld.

Thales, één der zoogenoemde zeven wyzen van Griekenland, leerde het eerst de kogelvormigheid des hemels, welke de aarde, even als de schaal van het ei den dooyer, in zich besloot. Volgens hem, was de onderste helft van den hollen bol met eenen verbazend grooten stroom gevuld, waarop de ronde schyf met het schimmenryk van binnen, en welligt ook met de onderaardsche strafplaats (*Tartarus*) zwom. Het water, door den last der aarde gedrukt, zwol om den rand van den aardkreits als wereldzee daar boven, in de plaats van den voormaligen oceaan, en [illegible] van alle stroomen. De zon en andere gesternte dompelden zich by den ondergang in deze zee, en zwommen op dezelve om den noordelyken rand der aarde tot op het punt van weder-opgang. Anaximander, leerling van Thales, stelde zich de aarde voor als eene zuil met platte oppervlakte, zonder echter die door het water te doen dragen, maar deed haar midden in den bol zweven, zoodat zy overal van dezen even ver verwyderd was. Verder leerde hy, dat de zon een vurige kloot, grooter dan de aarde was, en dat de maan haar licht van dezelve ontving. Ook vervaardigde hy reeds landkaarten, hemelglobes en zonnewyzers. Anaximenes [illegible] sten dikken dampkring in den bol zamendrukte, en daardoor de aardbevingen veroorzaakte. Anaxagoras was van hetzelfde begrip. Volgens hem, hadden zich de sterren van den aanvang af in het hemelgewelf evenredig aan den horizon rondgedraaid, zoodat de pool vlak tegenover de aarde (in het top- of kruinpunt) stond. Eerst in latere tyd hadden zy eene schuinsche rigting bekomen. Nog anderen, zoo als Leucippus, stelden de aarde voor als een plat, van beneden gewelfd ligchaam, ongeveer als eene ketelkom. Kleanthes vergeleek haar met eenen benedewaarts gekeerde naald. [illegible]

Pythagoras zou de leer van het bolvormige der aarde het eerst hebben voorgedragen. Sommige zyner leerlingen ten minste waren van deze meening en volmaakten haar verder. Ook dezelfde Pythagorische school leerde, dat de zon en andere wereldligchamen bolvormig waren. Reeds sprak men toen van bewoners der tegenovergestelde zyde van den bol (tegenvoeters), en leerde een omdraaijen der aarde om hare as, waardoor de verschyning van den zich omdraaijenden hemel werd voortgebragt. Aristarchus van Samos vatte eindelyk de stelling, dat de zon stilstaat en de aarde zich rondom haar beweegt.

Deze nieuwe leer, echter, vond weinige aanhangers. Men spotte niet weinig met deze zonderlinge tegenvoeters, die de voeten boven en de hoofden onder hadden, als de vliegen, die aan den zolder eener kamer rond loopen. In het algemeen bleef de menigte by de oude voorstelling eener schyfvormige vlakte, en ofschoon in latere tyden het kogelvormige der aarde niet zoo regtstreeks bestreden werd, zoo wilde men echter de beweging der aarde om hare as of althans om de zon niet toegeven. Men bleef by voortduring by het gevoelen, dat de zon met de ster en om de aarde ronddraaide. Met schepen in den oceaan varen, was het zelfde als buiten de wereld gaan. Aan den oever der westersche zee vermeende men het geraas en sissen van den in het water nederzinkenden, vurigen zonnebol gehoord te hebben. De Macedoniërs beklaagden zich, dat Alexander hen aan gene zyde van zon en sterren in den eeuwigen nacht des oceaans met onbewegelyken stroom zoude henen voeren. Toen Drusus met zyn leger zich buiten den Ryn in de Noordzee waagde, geloofden de soldaten, de zon reeds achter zich te zien. Anderen hielden de hitte aan de noordelyke kusten van *Germanie*, wegens de nabyheid der aldaar naar het oosten omdraaijende zon, zoo groot, dat de pynboomen daardoor by voortduring barst uitzweetten, welke in den oceaan vallende, zich verhardde en nu onder de gedaante van barnsteen, door de golven weder aan land gespoeld werd.

In de eeuwen na Christus geboorte, echter, nam de meening van het bolvormige der aarde, by toenemende sterrekundige kennis, meer en meer de overhand, ofschoon de christen-geleerden dezelve niet openlyk durfden staande houden. Virgilius S. V. van *Salzburg*, die in de 8ste eeuw leefde en een aanhanger dezer leere was, werd op bevel van Paus Zacharias, van zyn bisdom ontzet.

Hemden en Mutsen op boomen groeijende.

Alexander van Humboldt verhaalt het volgende: Wy zagen op de helling der Ernea Duida (in Zuid-Amerika) *hemdeboomen* van 50 voet hoog. De Indianen [illegible] stammen in kleinere stukken, waarvan zy den rooden vezelachtigen bast weten af te schillen zonder dezen in het minst te beschadigen. Deze bast dient hun in de plaats van een kleed zonder naad, hetwelk als sterk zaklinnen uitziet. De bovenste opening dient voor het hoofd en twee kleinere worden in de zyden voor de armen ingesneden. De inwoners dragen deze hemden vooral by regenachtig weder. — Hierby passen zeer goed de mutsen, welke de bloesem van eene zekere soort van palmboom vormt en welke zoo zeer op grof breiwerk gelykt, dat men denzelven daarvoor zoude houden.

Het water van drie rivieren in eene punchkom.

Ten jare 1801 landde, onder den Generaal Abercrombie een Engelsch leger-korps by Abukir, met oogmerk om de Franschen uit Egypte te verdryven, en by Suez een korps Oost-Indische troepen met hetzelfde doel. Toen beide korpsen zich vereenigd en de Franschen genoodzaakt hadden zich naar Frankryk in te schepen, dronken eenige officieren punch op de spits van eene der piramiden en gebruikten daartoe het water van den Ganges, van de Teems en van den Nyl, Australische kokosnoten en West-Indische suiker, alles voortbrengselen der vyf werelddeelen.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. SCHMULDER & J. F. NEUMAN Wz., te de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel; doch voornoeme Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.